YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (ensimmäinen jaosto)
13 päivänä marraskuuta 1997 *

Asiassa C-248/96,

jonka Arrondissementsrechtbank te Amsterdam on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

R. O. J. Grahame ja

L. M. Hollanders

vastaan

Bestuur van de Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging

ennakkoratkaisun sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdan tulkinnasta ja pätevyydestä, sellaisena kuin asetus on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83 (EYVL L 230, s. 6) ja mukautettuna Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehdyn asiakirjan liitteessä I olevalla VIII osalla (EYVL 1985, L 302, s. 23), sekä saman asetuksen liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan c alakohdan tulkinnasta ja pätevyydestä, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1248/92 (EYVL L 136, s. 7),

* Oikeudenkäyntikieli: hollanti.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Wathelet (esittelevä tuomari) sekä tuomarit P. Jann ja L. Sevón,

julkisasiamies: G. Cosmas,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Hollanders,

— Bestuur van de Nieuwe Algemene Bedrijfsvereniging, asiamiehenään Gemeenschappelijk Administratie Kantoor (GAK) Nederland BV:n valituksia ja kanteita hoitavan osaston virkamies C. R. J. A. M. Brent,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen neuvonantaja A. Bos,

— Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään oikeudellisen yksikön virkamiehet G. Houttuin ja F. Anton,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään oikeudellisen yksikön virkamies B. J. Drijber,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Hollandersin, Bestuur van de Nieuwe Algemene Bedrijfsverenigingin, edustajanaan Gemeenschappelijk Administratie Kantoor (GAK) Nederland BV:n lakimies W. Bel, Alankomaiden hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen apulaisneuvonantaja M. A. Fierstra, Ranskan hallituksen, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellisen osaston lähetystöneuvos A. de Bourgoing, neuvoston, asiamiehenään G. Houttuin, ja komission, asiamiehenään B. J. Drijber, 29.5.1997 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 17.7.1997 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Arrondissementsrechtbank te Amsterdam on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 16.7.1996 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 22.7.1996, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla useita ennakkoratkaisukysymyksiä sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdan tulkinnasta ja pätevyydestä, sellaisena kuin asetus on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83 (EYVL L 230, s. 6) ja mukautettuna Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehdyn asiakirjan liitteessä I olevalla VIII osalla (EYVL 1985, L 302, s. 23, jäljempänä asetus N:o 1408/71), sekä asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan c alakohdan tulkinnasta ja pätevyydestä, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1248/92 (EYVL L 136, s. 7).

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa asianosaisina ovat yhtäältä R. O. J. Grahame ja L. M. Hollanders ja toisaalta Bestuur van de Nieuwe Algemene

Bedrijfsvereniging (jäljempänä Bedrijfsvereniging) ja joka koskee *Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering*in (työkyvyttömyysvakuutuslaki, jäljempänä WAO) mukaisen työkyvyttömyysetuuden laskemista.

3 WAO:n 3 §:ssä vakuutetaan kaikki yksityis- tai julkisoikeudellisessa työsuhteessa työskentelevät työntekijät työkyvyttömyyden aiheuttamien taloudellisten seurausten varalta. Lain 6 §:n 1 momentin mukaan WAO:ta sovellettaessa työskentelynä ei pidetä laissa säädetyn velvoitteen tai muuta kuin työsopimukseen perustuvaa sitoumusta täyttävän henkilön työsuhdetta, josta on sovittu maanpuolustusviranomaisten kanssa tai yleisen järjestyksen turvaamisesta ja väestönsuojelusta vastaavien viranomaisten kanssa.

4 Saadakseen WAO:n mukaisen työkyvyttömyysetuuden asianomaisen on pitänyt olla vakuutettu työkyvyttömyyden ilmenemishetkellä ja keskeytyksettä 52 viikkoa työkyvytön. Yhteisön oikeudesta riippumatta WAO:n mukaista etuuden määrää ei lasketa vakuutuskausien pituuden perusteella. Määrä riippuu työkyvyttömyysasteesta ja ennen työkyvyttömyyden ilmenemistä saadun viimeisen palkan suuruudesta, joka tarkistetaan indeksin perusteella.

5 Alankomaiden kansalainen Grahame työskenteli vuosina 1957—1970 Alankomaissa. Hän suoritti pakollisen asepalveluksensa tässä valtiossa 2.12.1959—7.5.1960 ja tämän jälkeen entisessä Alankomaiden Uudessa-Guineassa 1.5.1961 asti.

6 Tämän jälkeen Grahame asui ja teki palkattua työtä Saksassa, jossa hän tuli lokakuussa 1989 työkyvyttömäksi ja sai sairauskorvauksia 19.7.1991 asti.

7 Bedrijfsvereniging myönsi 18.10.1993 tekemällään päätöksellä Grahamelle 20.7.1991 alkaen WAO:n nojalla 80—100-prosenttisen työkyvyttömyysasteen mukaisen etuuden, joka laskettiin suhteellisesti työssäolokausien perusteella. Tätä etuutta laskiessaan alankomaalainen sosiaaliturvalaitos otti huomioon vähän yli 19 vakuutusvuotta, joista noin viisi vuotta koski Alankomaita.

8 Grahame riitautti tämän laskelman sillä perusteella, että siinä ei ollut otettu huomioon aikaa, jolloin hän suoritti asepalvelustaan Alankomaiden asevoimissa.

9 Hollanders, joka on myös Alankomaiden kansalainen, suoritti 10.6.1953—16.5.1955 Alankomaissa pakollisen asepalveluksensa, jota hän jatkoi vapaaehtoisena 11.2.1958 asti. Vuodesta 1960 lähtien hän työskenteli Luxemburgissa, jossa hän tuli työkyvyttömäksi vuonna 1991.

10 Bedrijfsvereniging myönsi Hollandersille 22.3.1994 tekemällään päätöksellä WAO:n nojalla 80—100-prosenttiseen työkyvyttömyysasteeseen perustuvan etuuden 17.6.1992 alkaen. Laskiessaan tätä etuutta suhteellisesti työssäolokausien perusteella Bedrijfsvereniging otti huomioon kaikkiaan noin 35 vuotta vakuutuskausia, joista vähän yli neljä vuotta oli täytetty Alankomaissa.

11 Hollanders riitautti tämän päätöksen sillä perusteella, että siinä ei ollut otettu huomioon kausia, jolloin hän suoritti pakollista ja vapaaehtoista asepalvelustaan.

12 Näissä kahdessa tapauksessa Bedrijfsvereniging katsoi, että asianomaisten suorittamaa asepalvelusta ei voida rinnastaa Grahamen osalta asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdassa ja Hollandersin osalta asetuksen N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1248/92, liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettuun palkattuun työhön.

13 Grahame ja Hollanders nostivat näistä päätöksistä 8.12.1993 ja 24.4.1994 kanteet Arrondissementsrechtbank te Amsterdamissa, joka katsoi tarpeelliseksi esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1) Onko EY:n perustamissopimuksen 48 ja 51 artiklaa tulkittava niin, että asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a ja c alakohdan säännökset ovat ristiriidassa niiden kanssa, siltä osin kuin a ja c alakohdassa ei oteta huomioon tiettyjä työssäolokausia laskettaessa siirtotyöläisille työssäolokausien perusteella suhteellisesti myönnettävää WAO:n mukaista etuutta?

2) Onko asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohtaa, sellaisena kuin se oli voimassa 20.7.1991, ja c alakohtaa, sellaisena kuin se oli voimassa 17.6.1992, tulkittava niin, että ansiotyön kausiin tai vastaaviin kausiin, jotka ovat täyttyneet Alankomaissa ennen 1.7.1967, kuuluvat myös

a) kaudet, jolloin asianomainen henkilö on suorittanut Alankomaiden lainsäädännön mukaisen pakollisen asepalveluksen?

b) kaudet, jolloin asianomainen henkilö on suorittanut vapaaehtoisena Alankomaissa asepalvelusta ja kuulunut tämän vuoksi erityisen lakisääteisen, virkamiehiin ja sellaisina pidettäviin henkilöihin sovellettavan työkyvyttömyysvakuutuksen piiriin?

3) Onko toiseen kysymykseen vastaamisen kannalta merkitystä sillä seikalla, onko asianomainen henkilö suorittanut Alankomaiden lainsäädännön mukaisen pakollisen asepalveluksen Euroopan unionin (tuolloin Euroopan yhteisön) alueella vai sen ulkopuolella?"

14 Aluksi on syytä todeta, että asetuksen N:o 1408/71 40 artiklassa säädetään peräkkäin kahdenlaisen lainsäädännön alaisena olleelle työntekijälle maksettavista työkyvyttömyysetuuksista: toinen on pääasiassa kyseessä olevan kaltainen Alankomaiden lainsäädäntö, joka mainitaan asetuksen liitteessä VI eräänä 37 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuna lainsäädäntönä, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuksien määrä on riippumaton vakuutuskausien kestosta (jäljempänä A-tyypin lainsäädäntö), ja toinen on pääasiassa kyseessä olevan kaltainen Saksan tai Luxemburgin lainsäädäntö, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuksien määrä riippuu vakuutuskausien kestosta (jäljempänä B-tyypin lainsäädäntö).

15 Asetuksen 40 artiklan 1 kohdan mukaan etuudet lasketaan asetuksen 3 luvun "Vanhuus ja kuolema (eläkkeet)" ja erityisesti sen 46 artiklan mukaisesti. Asetuksen 46 artiklan 2 kohdan mukaan etuuden määrä lasketaan tarvittaessa työssäolokausien suhteessa kaikkien niiden lainsäädäntöjen mukaisesti, joiden alainen asianomainen on ollut, ja siten myös sen lainsäädännön mukaisesti, jonka mukaan työkyvyttömyysetuuden määrä on riippumaton vakuutuskausien kestosta.

16 Alankomaiden lainsäädännön osalta on Grahamen kaltaisessa tapauksessa viitattava myös 20.7.1991 sovellettavan asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson (Alankomaat) 4 kohdan a alakohtaan ja Hollandersin kaltaisessa tapauksessa 17.6.1992 sovellettavan asetuksen N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1248/92, liitteessä VI olevan J jakson (Alankomaat) 4 kohdan c alakohtaan.

17 Asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson (Alankomaat) 4 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Asetuksen 46 artiklan 2 kohtaa sovellettaessa Alankomaiden laitokset noudattavat seuraavia säännöksiä:

a) jos henkilö silloin, kun kykenemättömyys työhön tai sen seurauksena oleva työkyvyttömyys ilmeni, oli palkattu työntekijä asetuksen 1 artiklan a alakohdan mukaan, toimivaltainen laitos määrää rahaetuuksien määrän 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun työkyvyttömyysvakuutuslain (WAO) säännösten mukaisesti ottaen huomioon:

— vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet edellä mainitun 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (WAO) mukaan;

— —

— ansiotyön kaudet tai vastaavat kaudet, jotka ovat täyttyneet Alankomaissa ennen 1 päivää heinäkuuta 1967."

18 Asetuksen N:o 1408/71, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1248/92, liitteessä VI olevan J jakson (Alankomaat) 4 kohdan c alakohdassa säädetään seuraavaa:

"c) Edellä mainitun 18 päivänä helmikuuta 1966 annetun lain (WAO) tai 11 päivänä joulukuuta 1975 annetun lain (AAW) mukaisesti myönnettäviä etuuksia laskettaessa Alankomaiden laitosten on otettava huomioon:

— ansiotyön kaudet tai vastaavat kaudet, jotka ovat täyttyneet Alankomaissa ennen 1 päivää heinäkuuta 1967,

— vakuutuskaudet, jotka ovat täyttyneet edellä mainitun 18 päivänä helmikuuta annetun lain (WAO) mukaan."

Toinen kysymys

19 Toisella kysymyksellään, jota on syytä tarkastella ensimmäiseksi, kansallinen tuomioistuin pyrkii ennen kaikkia selvittämään, onko asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohtaa ja saman asetuksen liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan c alakohtaa, sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella N:o 1248/92, tulkittava siten, että Alankomaiden asevoimissa ennen 1.7.1967 suoritettuja sekä pakollisen että vapaaehtoisen asepalveluksen kausia on pidettävä Alankomaissa ennen tätä päivämäärää täytettyinä "ansiotyön kausina" tai "vastaavina kausina".

20 Bedrijfsverenigingin ja Alankomaiden hallituksen mukaan määritettäessä, ovatko kyseessä olevat kaudet edellä mainituissa säännöksissä tarkoitettuja "ansiotyön kausia" tai "vastaavia kausia", on tutkittava, voidaanko niitä pitää sellaisina Alankomaiden oikeuden ja erityisesti WAO:n perusteella. Alankomaissa pakollista tai vapaaehtoista asepalvelusta suorittavia henkilöitä ei niiden mukaan voida pitää WAO:n 3 §:ssä tarkoitettuina palkattuina työntekijöinä.

21 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan yhteisön oikeuden säännöksen tai määräyksen tulkitsemisessa on otettava huomioon, paitsi sen sanamuoto, tarvittaessa myös asiayhteys ja sillä lainsäädännöllä tavoitellut päämäärät, jonka osa säännös tai määräys on (ks. muun muassa asia C-340/94, De Jaeck, tuomio 30.1.1997, Kok. 1997, s. I-461, 17 kohta).

22 Tältä osin on todettava, että kuten tämän tuomion 4 ja 14 kohdasta ilmenee, jos Grahame ja Hollanders olisivat suorittaneet koko ammattiuransa pelkästään Alankomaissa, he olisivat saaneet A-tyypin lainsäädäntöä olevan WAO:n mukaiset etuudet kokonaisuudessaan.

23 Koska pääasian kantajat ovat käyttäessään perustamissopimuksessa taattua oikeuttaan työntekijöiden vapaaseen liikkuvuuteen olleet peräkkäin A-tyypin lainsäädännön ja B-tyypin lainsäädännön alaisina, Alankomaiden lainsäädännön mukaisten työkyvyttömyysetuuksien maksaminen edellyttää asetuksen N:o 1408/71 40 artiklan 1 kohdan mukaan asetuksen III osaston 3 luvun "Vanhuus ja kuolema (eläkkeet)" säännösten soveltamista ja tarvittaessa 46 artiklan 2 kohdassa ilmaistujen yhteenlasku- ja suhteellisuussääntöjen soveltamista.

24 Kuten Bedrijfsvereniging, Alankomaiden hallitus ja komissio toteavat, kyseessä olevat liitteen VI säännökset on annettu juuri sen takaamiseksi, että laskiessaan WAO:n mukaan suhteutettua etuutta asetuksen N:o 1408/71 46 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimivaltaisen sosiaaliturvalaitoksen on otettava huomioon paitsi WAO:n mukaan täytetyt vakuutuskaudet, myös kaikki Alankomaissa täytetyt ansiotyön kaudet ja vastaavat kaudet ennen WAO:n voimaantulopäivää 1.7.1967.

25 Lisäksi asetuksen N:o 1408/71 1 artiklan s alakohdasta ilmenee, että "'työskentelykausilla' ja 'itsenäisen ammatinharjoittamisen kausilla' tarkoitetaan kausia, jotka on sellaisiksi määritelty tai tunnustettu siinä lainsäädännössä, jonka mukaan ne on täytetty, ja kaikkia kausia, joita käsitellään sellaisina, jos niitä pidetään sanotun lainsäädännön mukaan työskentelykausia tai itsenäisen ammatinharjoittamisen kausia vastaavina." On selvää, että 1 artiklan s alakohdassa tarkoitettu "työskentelykauden" käsite, toisin kuin saman säännöksen käsite "itsenäisen ammatinharjoittamisen kausi", vastaa liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdassa tai — tapauksesta riippuen — c alakohdassa tarkoitettua käsitettä "ansiotyön kaudet". Molempien kyseessä olevien säännösten saksankielisissä versioissa käytetään kuitenkin samaa ilmaisua.

26 Vaikka on totta, että WAO:n 3 §:ssä sen soveltamisalan ulkopuolelle jätetään maanpuolustustarkoituksessa harjoitettu toiminta, asiakirjoista kuitenkin ilmenee, että tällaiset työskentelykaudet on rinnastettu sosiaaliturvan kannalta työskentelykausiin Alankomaiden lainsäädännön nojalla, jonka alaisuudessa toimintaa on harjoitettu. Sekä pakollista että vapaaehtoista asepalvelustaan suorittaviin henkilöihin

sovelletaan erityissäännöksiä "työkyvyttömyysvakuutuksesta", mikä merkitsee ainakin sitä, että heidän asepalveluksensa rinnastetaan Alankomaiden lainsäädännössä sosiaaliturvan ja erityisesti työkyvyttömyysvakuutuksen osalta "työskentelykauteen". Lisäksi liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a tai — tapauksesta riippuen — c alakohdan sanamuodosta ei ilmene, että kyseisten työskentelykausien pitäisi vastata WAO:n soveltamisalaan kuuluvien työsuhteiden erityistä määritelmää.

27 Sovellettaessa kyseisiä liitteen VI säännöksiä on vielä määriteltävä, onko pakollisia tai vapaaehtoisia asepalveluskausia pidettävä "ansiotyön kausina" tai "vastaavina kausina" vai sitä vastoin itsenäisen ammatinharjoittamisen kausina.

28 Tältä osin on todettava, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan perustamissopimuksen järjestelmässä virkamiehiä pidetään palkattuina työntekijöinä (asia C-71/93, Van Poucke, tuomio 24.3.1994, Kok. 1994, s. I-1101, 17 kohta).

29 Näin täytyy olla myös vapaaehtoista asepalvelusta suorittavien henkilöiden osalta, koska heidän armeijan palveluksessa palkkaa vastaan suorittamiinsa tehtäviin liittyy alaisuussuhde.

30 Sama tulkinta on hyväksyttävä sovellettaessa kyseessä olevia liitteen VI säännöksiä pakollista asepalvelusta suorittaviin henkilöihin. Vaikka on totta, että tällaisen palveluksen suorittamiseen ei periaatteessa liity varsinaista palkan maksamista, on todettava, että täytettyihin suorituksiin niin ikään liittyvän alaisuussuhteen perusteella tätä työskentelykautta ei voida missään tapauksessa pitää itsenäisen ammatinharjoittamisen kautena, vaan sitä on pidettävä pikemminkin vähintään ansiotyön kautta vastaavana kautena, kuten asetuksen liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a — tai tapauksesta riippuen — c alakohdan sanamuodon perusteella voidaan katsoa.

31 On syytä vielä todeta, että asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 2 kohdan e alakohdan viimeisessä virkkeessä käytetään pelkästään sosiaaliturva-asioissa sovellettavan lainsäädännön määrittämisen osalta toista perustetta, joka liittyy aikaisemman toiminnan laatuun, ja säädetään erityisesti, että asevoimien palvelukseen tai siviilipalvelukseen kutsuttu tai uudelleen kutsuttu palkattu työntekijä tai itsenäinen ammatinharjoittaja säilyttää palkatun työntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan aseman, joka tällä oli tuohon ajankohtaan asti.

32 Lopuksi on huomattava, että EY:n perustamissopimuksen 48 artiklan 4 kohdassa vahvistettua poikkeusta ei voida soveltaa käsiteltävässä asiassa, koska tässä kohdassa määrätään ainoastaan jäsenvaltioiden mahdollisuudesta evätä toisten jäsenvaltioiden kansalaisilta pääsy tiettyihin palvelussuhteisiin julkishallinnossa (asia C-443/93, Vougioukas, tuomio 22.11.1995, Kok. 1995, s. I-4033, 19 kohta).

33 Näin ollen toiseen kysymykseen on vastattava, että asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohtaa ja saman asetuksen liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan c alakohtaa, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna asetuksella N:o 1248/92, on tulkittava siten, että Alankomaiden asevoimissa ennen 1.7.1967 suoritettuja sekä pakollisen että vapaaehtoisen asepalveluksen kausia on pidettävä Alankomaissa ennen tätä päivämäärää täytettyinä "ansiotyön kausina" tai "vastaavina kausina".

Ensimmäinen kysymys

34 Toiseen kysymykseen annettu vastaus huomioon ottaen ensimmäiseen kysymykseen ei ole tarpeen vastata.

Kolmas kysymys

35 Kansallinen tuomioistuin pyrkii kolmannella kysymyksellään ennen kaikkea selvittämään, onko entisessä Alankomaiden Uudessa-Guineassa suoritettuja asepalveluskausia pidettävä asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla Alankomaissa täytettyinä kausina.

36 Tältä osin riittää, että todetaan entisen Alankomaiden Uuden-Guinean, jossa käsiteltävässä asiassa Grahame oli suorittanut pakollisen asepalveluksensa 8.5.1960—1.5.1961, olleen Alankomaiden merentakainen alue, joka mainittiin ETY:n perustamissopimuksen liitteessä IV niiden merentakaisten maiden ja alueiden luettelossa, joihin sovelletaan perustamissopimuksen neljännen osan määräyksiä. Kyseessä olevat työskentelykaudet liittyivät näin ollen riittävän kiinteästi Alankomaiden alueeseen, jotta täytettäisiin liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdan mukainen edellytys, jonka mukaan kausien on pitänyt täyttyä Alankomaissa.

37 Kolmanteen kysymykseen on siten vastattava, että entisessä Alankomaiden Uudessa-Guineassa suoritettuja asepalveluskausia on pidettävä asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla Alankomaissa täytettyinä kausina.

Oikeudenkäyntikulut

38 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden ja Ranskan hallituksille sekä Euroopan unionin neuvostolle ja Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto)

on ratkaissut Arrondissementsrechtbank te Amsterdamin 16.7.1996 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä 14 päivänä kesäkuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohtaa, sellaisena kuin asetus on muutettuna ja ajan tasalle saatettuna 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2001/83 ja mukautettuna Espanjan kuningaskunnan ja Portugalin tasavallan liittymisehdoista ja perustamissopimusten mukautuksista tehdyn asiakirjan liitteessä I olevalla VIII osalla, ja saman asetuksen liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan c alakohtaa, sellaisena kuin tämä asetus on muutettuna 30 päivänä huhtikuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1248/92, on tulkittava siten, että Alankomaiden asevoimissa ennen 1.7.1967 suoritettuja sekä pakollisen että vapaaehtoisen asepalveluksen kausia on pidettävä Alankomaissa ennen tätä päivämäärää täytettyinä "ansiotyön kausina" tai "vastaavina kausina".**

2) **Entisessä Alankomaiden Uudessa-Guineassa suoritettuja asepalveluskausia on pidettävä asetuksen N:o 1408/71 liitteessä VI olevan J jakson 4 kohdan a alakohdassa tarkoitetulla tavalla Alankomaissa täytettyinä kausina.**

Wathelet Jann Sevón

Julistettiin Luxemburgissa 13 päivänä marraskuuta 1997.

R. Grass M. Wathelet

kirjaaja ensimmäisen jaoston puheenjohtaja